

F.t.l. vedr. film

bånd) samt en afgift på 1.500 kr. pr. videooptager/gengiver. Apparatafgiften indbragte i 1982 88 mill. kr., båndafgiften 15,5 mill. kr. Begge afgifter er af rent fiskal karakter.«

Videobåndoptagerne i hjemmet bruges fortrinsvis til forskudt TV-kigning og afspilning af forudindspillede videogrammer, som lejes eller købes hos videodistributørerne. Markedet domineres – som nævnt ovenfor – af spillefilm, hvoraf hovedparten er indspillet i udlandet. På det legale marked findes også i videogramrepertoiret en del såkaldt blød porno samt en lang række skræk- og voldsfilm, hvoraf de fleste tidligere har været vist som spillefilm i biografene. De virkelig hårde porno- og voldsfilm distribueres som oftest gennem det illegale videomarked, dvs. som piratkopier, som unddrager sig alle former for afgift.

Videogrammer anvendes også i undervisningen, og man må påregne en betydelig stigning i anvendelsen af video på folkeskolé- og gymnasieniveauerne, efter at der pr. 1. august er indgået en aftale mellem »brugerne« (Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen, Københavns og Frederiksberg kommuner, undervisningsministeriet) og rettighedshaverne (Copy-Dan) om optagelse, benyttelse samt opbevaring af radio- og TV-programmer fra Danmarks Radio. I en forsøgsperiode på 2 år kan disse undervisningsinstitutioner samt materialecentraler tappe og forevise samtlige programmer fra Danmarks Radio (biografspillefilm undtaget) mod en mindre afgift til Copy-Dan – mere eller mindre efter de retningslinjer, som er gældende på fotokopiområdet.

Dertil kommer, at Danmarks Rado til resten af institutions- og hjemmemarkedet påregner i 1985 at kunne etablere en forsøgsordning med salg, deponering og udlejning af tidligere udsendte danske TV-programmer. Distributionen til institutionsmarkedet søges etableret gennem statens filmcentral, mens man påtænker at nå hjemmemarkedet gennem en abonnements- eller klubordning.

Enkelte forsøg søges endelig etableret inden for bibliotekssektoren i et samarbejde mellem Danmarks Radio, statens filmcentral og bibliotekstilsynet.

Det bør dog pointeres, at alle disse forsøg foreløbig kun er på planlægningsstadiet og med enkelte undtagelser (Copy-Dan-aftalen samt Danmarks Radios forsøgsdistribution til hjemmemarkedet) for øjeblikket står uden noget egentligt finansieringsgrundlag.

I en kortfattet oversigt over situationen på området bør det endelig nævnes, at video også i høj grad finder anvendelse i forbindelse med »TV for

søfarende« (en Copy-Dan-sektor) samt til speciel brug for enkelte handicapgrupper, især hørehæmmede (»døvefilm«).

På statsligt og kommunalt plan er etableret enkelte videoværksteder, hvor mennesker uden særlige forkundskaber på området kan arbejde med fremstilling af videogrammer. Videoarbejdet på lokal-TV-stationerne har i mange tilfælde en tilsvarende værkstedskaraktter.

Det skal nævnes, at den danske filmlov lignestiler film og video.

Et offentligt støttet alternativ

I det store og hele må det fastslås, at størstedelen af videoudviklingen herhjemme er sket på et rent kommercielt grundlag, og at der fra offentlighedens side ikke er gjort noget afgørende for at sætte spørgsmålet om især hjemmevideo ind i en kulturpolitisk sammenhæng – bortset fra udarbejdelsen af videobetænkningen samt en række indtil nu resultatløse meningsudvekslinger i pressen og folketingsalen omkring begrebet videovold.

Det forekommer imidlertid forslagsstillerne både logisk og påtrængende, at der på dette som på de øvrige kulturpolitiske områder skabes et offentligt støttet alternativ til det kommercielt styrede kulturindustrielle tilbud. For at sikre alsidighed og kvalitet i udbuddet og det nødvendige modspil til den udenlandske dominans på området anføres det af mediekommissionen i dens særlige videobetænkning, at den foreslåede videofond skal have følgende opgaver:

»Støtte til ikke-kommerciel distribution af DR-programmer, herunder rettighedserhvervelse.

Støtte til ikke-kommerciel distribution af danske spillefilm på video.

Støtte til en udvidet videodistribution af kortfilm.

Støtte til produktion og distribution af nye videoprogramtyper (f.eks. teaterforestillinger).

Støtte til produktion og distribution af lokale videoproduktioner.

Støtte til forsøgsaktiviteter på biblioteker o.lign.«

Betænkningen indeholder i øvrigt en række betragtninger bl.a. om behovet for forskning, værksteder af forskellig art m.m. Det bør nævnes, at betænkningen også beskæftiger sig med, hvordan man kan beskytte børn mod den omtalte videovold.

Forslagsstillerne støtter betænkningens forslag og har i øvrigt den grundopfattelse,